ECLI:LV:RPPT:2019:0110.168053918.1.S
Lieta Nr.168053918
Arhīva Nr.1-0022-19/23

SPRIEDUMS

Rīgā 2019.gada 10.janvārī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa,
tiesnese E.Leitāne,
ar tiesas sēdes sekretāri A.Zdanovsku,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par /pers. A/, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.panta.

Aprakstošā daļa

2018.gada 4.decembrī administratīvā pārkāpuma protokolā Nr.PC193636-2458 norādīts, ka 2018.gada 4.decembrī plkst.19.06 /adrese/, /pers. A/, atrodoties sabiedriskā vietā reibuma stāvoklī, ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieka likumīgajām prasībām. /pers. A/ vicinājās ar rokām un mēģināja iesist policijas darbiniekam.

Līdz ar to /pers. A/ darbības kvalificētas atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Kodekss) 175.pantam.

Kodeksa 271.panta ceturtā daļa noteic, ka lietu bez lietas dalībnieku klātbūtnes var izskatīt tikai tad, ja ir zināms, ka viņiem savlaicīgi paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku, un, ja no tām nav saņemts lūgums atlikt lietas izskatīšanu.

Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Kurzemes iecirknim (turpmāk – iestāde) par lietas izskatīšanas laiku un vietu savlaicīgi paziņots, ievērojot Kodeksa 289.^{6}panta nosacījumus, nosūtot tiesas pavēsti, norādot tiesas sēdes laiku un vietu.

Iestādes pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, nav darījis tiesai zināmu par neierašanās iemesliem, kā arī nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu.

/pers. A/ savlaicīgi, nosūtot pavēsti vienkāršā sūtījumā uz protokolā norādīto dzīvesvietu, kas vienlaikus ir viņa deklarētās dzīvesvietas adrese, tika paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku, viņš uz lietas izskatīšanu neieradās. No viņa nav saņemts lūgums par lietas izskatīšanas atlikšanu. Atbilstoši Paziņošanas likuma 8.panta otrajā daļā noteiktajam, dokuments, kas paziņots kā vienkāršs pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu astotajā dienā no dienas, kad tas iestādē reģistrēts kā nosūtāmais dokuments. Līdz ar to tiesa secina, ka /pers. A/ ir paziņots par administratīvā pārkāpuma tiesvedības procesu un tiesas sēdi atbilstoši Kodeksa 289.^{6}panta prasībām.

Pie šādiem apstākļiem, pamatojoties uz Kodeksa 260.pantu, 268.^{1}panta pirmo daļu, 289.^{2}pantu, 289.^{6}panta ceturto daļu un 271.panta ceturto daļu, tiesa atzīst, ka nav pārkāptas lietas dalībnieku tiesības piedalīties lietas izskatīšanā, līdz ar to ir pamats izskatīt administratīvā pārkāpuma lietu bez lietas dalībnieku klātbūtnes, jo administratīvā pārkāpuma lietas materiālos atspoguļotās ziņas ietver visus faktus, pie kuriem var izvērtēt administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību.

Motīvu daļa

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus to kopumā un savstarpējā saistībā, tiesa uzskata, ka lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 272.pantam institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.pantā ir paredzēta administratīvā atbildība par ļaunprātīgu nepakļaušanos policijas darbinieka, pašvaldības policijas darbinieka, robežsarga vai zemessarga, kā arī karavīra likumīgajam rīkojumam vai prasībai, kad viņi izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus.

Lai noskaidrotu vai pārkāpēja rīcībā ir Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs, pirmkārt, ir jākonstatē, ka kāds no minētajā tiesību normā norādītajiem subjektiem, sabiedriskās kārtības vai dienesta pienākumu pildīšanas laikā, izteica personai likumīgu rīkojumu vai prasību un, otrkārt, ka persona ļaunprātīgi atteicās pakļauties izteiktajam rīkojumam vai prasībai.

Saskaņā ar likuma „Par policiju" 22.panta pirmo daļu policijas darbinieks ir valsts varas pārstāvis, un likumīgās prasības un rīkojumi, ko viņš izvirzījis vai devis, pildot dienesta pienākumus, visām personām ir obligāti jāizpilda. Nepakļaušanās policijas darbinieka likumīgajām prasībām ir sodāma.

Judikatūrā ir atzīts, ka administratīvā pārkāpuma protokols ir dokuments, kurā kompetenta amatpersona rakstveidā fiksē kādas personas prettiesiskas darbības, par kurām paredzēta administratīvā atbildība. Šis dokuments kā sākotnēja apsūdzība ir pamats turpmākai lietvedībai administratīvā pārkāpuma lietā (*Sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 25.aprīļa spriedums lietā Nr. SKA-157/2007*).

Līdz ar to, no vienas puses, institūcija, kuras kompetencē ir pieņemt lēmumu lietā, izvērtē, vai persona par protokolā fiksētajām darbībām ir saucama pie administratīvās atbildības, savukārt, no otras puses, personai, par kuras darbībām protokols sastādīts, ir iespēja pienācīgi īstenot procesuālās garantijas savai aizstāvībai sakarā ar protokolā norādīto pārkāpumu (piemēram, sagatavot savus argumentus, iesniegt pierādījumus). Līdz ar to lēmums administratīvā pārkāpuma lietā būtu jāpieņem par tiem faktiem, kas norādīti protokolā – jaunu faktu norādīšana lēmumā varētu pārkāpt personas procesuālās tiesības.

2018.gada 4.decembra administratīvā pārkāpuma protokolā Nr.PC193636-2458 fiksēts, ka 2018.gada 4.decembrī plkst.19.06 /adrese/, /pers. A/, atrodoties sabiedriskā vietā reibuma stāvoklī, ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieka likumīgajām prasībām. /pers. A/ vicinājās ar rokām un mēģināja iesist policijas darbiniekam.

Lai konstatētu konkrētajā gadījumā /pers. A/ darbībās Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvu, ir jākonstatē, ka policijas darbinieks sabiedriskās kārtības vai dienesta pienākumu pildīšanas laikā, izteica viņam likumīgu rīkojumu vai prasību,

un, ka /pers. A/ ļaunprātīgi atteicās pakļauties izteiktajam rīkojumam vai prasībai, un minētajiem faktiem ir jābūt atspoguļotiem administratīvā pārkāpuma protokolā.

Tiesa atzīst, ka administratīvā pārkāpuma protokols nesatur informāciju par to, kādas policijas darbinieku likumīgās prasības tika izteiktas /pers. A/, ir norādīts vienīgi tas, kā izpaudās viņa nepakļaušanās policijas darbinieku likumīgajām prasībām.

Lai konstatētu vai policijas darbinieka izvirzītās prasības bija likumīgas, tiesa uzskata, ka protokolā ir jānorāda, kādas prasības policijas darbinieks izvirzīja /pers. A/.

Konstatējot administratīvo pārkāpumu, tas ir iestādes, kura ir veikusi lietvedību un sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu, pienākums norādīt uz to, kādas likumīgas prasības policijas darbinieki bija izteikuši, ar kādu normatīvo aktu tās ir pamatotas un iestādes pienākums ir pierādīt, ka policijas darbinieka prasība bija likumīga.

Tiesa uzskata, ka tiesas kompetencē ietilpst vērtēt tikai protokolā norādītos pārkāpuma izdarīšanas apstākļus un tiesnesim, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, ir jāvērtē vai lietā esošie pierādījumi un ziņas par administratīvo pārkāpumu, kuras ir savākusi iestāde, kura veikusi lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā, ir pietiekamas administratīvā pārkāpuma sastāva konstatēšanai personas darbībās, nevis pēc savas iniciatīvas vākt un piemeklēt papildus faktus, normatīvos aktus, lai personas darbībās konstatētu administratīvo pārkāpumu.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243.panta otrā daļa noteic, ka iestādē pierādīšanas pienākums administratīvā pārkāpuma lietvedībā ir institūcijai (amatpersonai), kura sauc personu pie administratīvās atbildības, bet tiesā – iestādei. Savukārt, iestādes pārstāvis uz lietas izskatīšanu nebija ieradies.

Vienlaicīgi, tiesa uzskata, ka jaunu faktu norādīšana, kas nav minēti administratīvā pārkāpuma protokolā, neatbilstu arī Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta iepriekš norādītajai atziņai, ka lēmums administratīvā pārkāpuma lietā būtu jāpieņem par tiem faktiem, kas norādīti protokolā – jaunu faktu norādīšana lēmumā varētu pārkāpt personas procesuālās tiesības.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{6}panta sesto daļu, tiesa nav tiesīga pēc savas iniciatīvas iegūt pierādījumus un tos pārbaudīt tiesas sēdē.

Līdz ar to no lietas materiāliem nevar izsecināt, kādas ir šīs likumīgās prasības, ko policijas darbinieks ir izteicis /pers. A/, kuras viņš ir attiecies izpildīt.

Tā kā policijas darbinieka prasības esamība un tās likumība ir obligātas Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.pantā paredzētā pārkāpuma sastāva pazīmes, bet konkrētajā gadījumā tās nav identificējamas, tiesa atzīst, ka lietā nav iegūti pietiekami pierādījumi par to, ka administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā /pers. A/ ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieka likumīgajai prasībai vai rīkojumam.

Līdz ar to /pers. A/ darbībās nav konstatējams Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs, sakarā ar ko, pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktu, lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 274., 275. pirmās daļas 2.punktu, tiesa

nosprieda

izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā attiecībā pret /pers. A/, personas kods /personas kods/, par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna sprieduma paziņošanas dienas Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Sprieduma teksts sastādīts un pieejams 2019.gada 10.janvārī.

Tiesnese E. Leitāne